

Activitat de recerca del servei de farmàcia

a. Comunicaciones a reuniones i congressos

a. Nacionales

- "Problemas relacionados con los medicamentos en pacientes domiciliarios con nutrición artificial por sonda de acceso enteral". 50 Congrés de la Societat Espanyola de Farmàcia Hospitalària. Oviedo, setembre 2005.
- Barios Seró M, Gros Naves S, Schoenenberger JA, Rodriguez Pozo A, Ribé A, Rumi Carrera L, Muñoz Garcia MJ. Identificación de oportunidades de mejora en pacientes con nutrición artificial por sonda enteral. XXII Congreso Nacional de la SENPE. Sevilla, juny 2007.
- Huerva V, Sánchez MC, Mangues I. Tumor volume increase at beginning of primary treatment with topical interferon alpha 2b in a case of conjunctival cornea intraepithelial neoplasia 23(2):143-145; 2007
- Mangues Bafalluy I, Lladonosa Sapiens LI, March Pujol M. Programa de formación del estudiante en prácticas tuteladas de la Unidad de Coordinacion Docente Lleida. Edusfarm 2007 (<http://www.publicaciones.ub.es/revistes/33/>).
- Externalización de la solución de descontaminación digestiva selectiva, ¿Optimización o pérdida de recursos? 53 Congreso Nacional SEFH. Valencia, octubre 2008.
- Coste de oportunidad del reenvasado de medicamentos sólidos en un servicio de farmacia. 53 Congreso Nacional SEFH. Valencia, octubre 2008
- Errores de prescripción de muestras para investigación clínica: ¿un riesgo potencial para el paciente? 53 Congreso Nacional de la Sociedad Española de Farmacia Hospitalaria. Valencia, octubre 2008.
- Estudio piloto para evaluar un programa de prevención de la nefotoxicidad por aminoglucósidos. 53 Congreso Nacional SEFH. Valencia, octubre 2008.
- Externalización de la solución de descontaminación digestiva selectiva, ¿Optimización o pérdida de recursos? 53 Congreso Nacional SEFH. Valencia, octubre 2008.
- Monitorización de niveles plasmáticos de fármacos antiretrovirales como herramienta para control y seguimiento del tratamiento. XIII Congreso de la SEIMC. Madrid, 2008.
- Dirección por Objetivos DPO. 53 congreso de la Sociedad Española de Farmàcia Hospitalaria y I Encuentro Iberoamericano de Farmacéuticos de Hospital. Octubre 2008.
- Atención farmacéutica oncológica. 54 Congreso de la SEFH. Setembre 2009.
- Análisis de situación de los ensayos clínicos con medicamentos en un hospital de referencia regional. 54 Congreso de la SEFH. Setembre 2009.
- Efectos de un cambio de protocolo sobre los indicadores de calidad de un programa de nutrición parenteral, 54 Congreso de la SEFH. Setembre 2009.

- Impacto de una alerta farmacéutica sobre la seguridad en la utilización de agentes estimulantes de la eritropoyesis, 54 Congreso de la SEFH. Setembre 2009.
- Utilización de linezolid en una unidad de cuidados intensivos (UCI) polivalente y efectos de una alerta sanitaria, 54º Congreso de la SEFH. Setembre 2009.
- Uso de heparina profiláctica en pacientes oncológicos ingresados, 54º Congreso de la SEFH. Setembre 2009.

b. Internacionals

- Gabàs M, Pont M, Arderiu T, Graells G, palacio E, March M, Torres F, Lladonosa LI, Mangues I. Millora de la qualitat i seguretat: intervenció Farmacèutica. VIII Congreso Infarma. Congreso Europeo de Oficina de Farmacia. Febrer-març 2007.

b. Ponències

JA Schoenenberger

- Ponent a la XV Jornada de Serveis de Farmàcia d'Hospitals comarcals de Catalunya. Noves tecnologies de suport a la Farmàcia Hospitalària: un pas endavant. Organitzades pel Servei de Farmàcia de l'Hospital San Joan de Reus celebrada a Reus el dia 17 de novembre de 2005.
- Ponent en el Curs de Formació Continua 2005-2006 de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova amb el tema: Actualització en Farmacologia Clínica, la seguretat en l'ús dels medicaments. Lleida 30 de novembre de 2005.
- Ponent a la VI Jornada d'Atenció Farmacèutica a la província de Tarragona dedicada a antiinfecciosos, organitzada per el Pius Hospital de Valls i celebrada a la seu del Col·legi Oficial de Farmacèutics de Tarragona al novembre de 2005.
- Ponent en el curs de postgrau Cuidatges d'Infermeria al Pacient Neurològic amb la sessió titulada "Aspectes a considerar en el maneig de la medicació en el pacient neurològic", el dia 3 de novembre de 2005.
- Ponent en el curs Actualització en Farmacoteràpia organitzat per l'Area de Qualitat i Formació de la Direcció d'Infermeria de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova els dies 25, 27 i 28 d'octubre i 2 de novembre de 2005 amb els temes:
  - La qualitat en l'ús del medicament.
  - Fluidoteràpia (cristal.loides, coloides naturals i sintètics) i hemoderivats.
- Ponent en la jornada "Nutrició i Cancer" dintre del Dia Nacional de la Nutrició organitzada per l'Area de Qualitat i Formació de la Direcció d'Infermeria de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova amb la sessió titulada "Es pot modificar el pronòstic en pacients oncològics amb nutrició artificial? Evidències científiques", el dia 28 de maig de 2005.
- Ponent al III Curs Nacional de Cirurgia- Dilemes al tercer mileni amb el tema Fracàs terapèutic, anàlisi cost/benefici. El curs tingué lloc a Lleida durant els dies 20 a 22 d'abril de 2005.

- Ponent al curs titulat “Diseño de un protocolo de ensayo clínico y de un estudio observacional” organitzat per la Fundació ESAME i que tingué lloc a Barcelona el 14 de juny de 2005.
- Ponent a la VIII Jornada de la Societat Catalana de Qualitat Assistencial dedicada a la Intimitat i la Confidencialitat en les Institucions Sanitàries amb el tema “Recerca”. Lleida setembre de 2006
- Participació en el XII Curs de post-grau “Nutrició i Dietètica Clíiques”. Departament de Medicina. Universitat de Lleida. Lleida, curso académico 2005-06.
- Moderador a la sessió de gener del curs de formació continuada de la SCFC i titulat “Característiques del malalt quirúrgic. Discontinuació del tractament habitual. Teràpia sequiencial. Protocolització analgèsica. Protocolització profilaxi quirúrgica”. Aquesta sessió tingué lloc a la seu de l’ACMBC al gener 2006.
- Vicepresidència de la Societat Catalana de Farmàcia Clínica(SCFC) ENTRE 2005 I 2008
- Ponència en el Seminari Internacional Nutricia de Nutrició Clínica.
- Ponència en el curs de postgrau Cuidatges d’infemeria al pacient neurològic.
- Ponència en el II Curs de Terapèutica i Nutrició Geriàtrica organitzat pels Serveis Farmacèutics de l’Hospital Santa Maria.
- Ponència en el Curs d’Urgències per a residents de primera any.
- Ponència en el XIII curs de postgrau Nutrició i Dietètica Clíiques.
- Participació en el comitè organitzador de les XIII Jornades de la Societat Catalana de Farmàcia Clínica.
- Participació en el comitè organitzador del Curs de Bioètica del Comitè d’Ètica Assistencial organitzat per la Docència Mèdica de l’Hospital Universitari Arnau de Vilanova.
- Altres cursos:

Títol activitat formativa	N. Registre/any	Qualitat	Codi/edició	Hores lectives
SAP Navegació SAP i ETC	56015/2010	Docent	I03129 - 3 edició	1
SAP Navegació SAP i ETC	56297/2010	Docent	I03129 - 11 edició	1
SAP Navegació SAP i ETC	56159/2010	Docent	I03129 - 7 edició	1
SAP Navegació SAP i ETC	56050/2010	Docent	I03129 - 4 edició	1
Urgències	60613/2010	Docent	I00758 - 1 edició	1
SAP Navegació SAP i ETC	56202/2010	Docent	I03129 - 8 edició	1
SAP Navegació SAP i ETC	56316/2010	Docent	I03129 - 12 edició	1
SAP Navegació SAP i ETC	56393/2010	Docent	I03129 - 15 edició	1
Urgències	40906/2009	Docent	I00758 - 1 edició	1
Introducció a la gestió de projectes de recerca	54104/2009	Docent	I03614 - 1 edició	2
SAP Navegació SAP i ETC	56341/2010	Docent	I03129 - 13 edició	1
Urgències	32763/2011	Docent	I00758 - 1 edició	1
Actualització en patologia i terapèutica medicoquirúrgica	90976/2010	Docent	I04992 - 1 edició	2

Irene Mangues Bafalluy

- Ponencia titulada “Evidència científica sobre l’ús de la eritropoietina en pacients amb càncer: evidencies i incerteses. Organitzat per la Societat Catalana de Farmàcia Clínica i el Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona. Durada 30 minuts.
- Ponent. Taula rodona: Novetats en el tractament del càncer. El paper del cannabis com a teràpia de suport. Organitzat per la Asociación española contra el cancer. Catalunya contra el càncer i el Col·legi oficial de farmacèutics de Lleida.
- Ponència titulada “Evidència científica sobre l’ús de la eritropoietina en pacients amb càncer: evidencies i incerteses. Organitzat per la Societat Catalana de Farmàcia Clínica i el Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona. Durada 30 minuts.
- Ponent. Taula rodona: Novetats en el tractament del càncer. El paper del cannabis com a teràpia de suport. Organitzat per la Asociación española contra el cancer. Catalunya contra el càncer i el Col·legi oficial de farmacèutics de Lleida.
- Noves dianes terapèutiques en el tractament del càncer. Curs d'actualització en farmacoteràpia 2006. Comissió de Docència de l'Hospital Arnau de Vilanova de Lleida. 1 hora.
- Coordinació del grup farmàcia oncològica GEDEFO de la SEFH des de 2005
- Altres cursos:

Títol activitat formativa	N. Registre/any	Qualitat	Codi/edició	Hores lectives
SAP Navegació SAP i ETC	55996/2010	Docent	I03129 - 2 edició	1
SAP Navegació SAP i ETC	56125/2010	Docent	I03129 - 6 edició	1
SAP Navegació SAP i ETC	56273/2010	Docent	I03129/2010	1
SAP Navegació SAP i ETC	55959/2010	Docent	I03129 - 1 edició	1
SAP Navegació SAP i ETC	56093/2010	Docent	I03129 - 5 edició	1
SAP Navegació SAP i ETC	56230/2010	Docent	I03129 - 9 edició	1
SAP Navegació SAP i ETC	56411/2010	Docent	I03129 - 16 edició	1
SAP Navegació SAP i ETC	56367/2010	Docent	I03129 - 14 edició	1

Santiago Manuel Cano Marron

- Moderador de la Taula rodona sobre Política d’antibiòtics en les XII Jornades de la SEFH. Barcelona. Juny 2007

Mireia Olmo Martinez

Títol activitat formativa	N. Registre/any	Qualitat	Codi/edició	Hores lectives
SAP Hospitalització i hospitalització a domicili per a metges	39141/2011	Docent	I03119 - 2 edició	1
SAP Hospitalització i hospitalització a domicili per a metges	39126/2011	Docent	I03119 - 1 edició	1
Maneig antibiòtic de les principals infeccions comunitàries i nosocomials	11123/2011	Docent	I05714 - 1 edició	1

c. Publicaciones

a. En revistas nacionales

- Barrios M, Schoenenberger JA, Mangues I, Rodríguez Pozo A y Zapata A. Problemas relacionados con los medicamentos en pacientes domiciliarios con nutrición artificial por sonda de acceso enteral. Atención Farmacéutica, 2006. vol 8, núm 4, 256-260.
- Zapata, a. Rodríguez Pozo y JA Schoenenberger. Plan de actuación de enfermería ante complicaciones con nutrición enteral. Nursing. 2006, volumen 24, número 8.
- Schoenenberger JA i Lacasa J. Dispensació automatitzada i prevenció d'errors de medicació. Butlletí de prevenció d'errors de medicació a Catalunya 2006; vol 4 nº 11.
- Servià Goixart L, Schoenenberger Arnaiz JA, Trujillano Cabello J, Badia Castelló M, Rodríguez Pozo A, Mangues Bafalluy I. Disfunción hepática asociada a la nutrición parenteral total. Nutrición Hospitalaria 21(S1): 68; 2006.
- Luis Servia, Joan Antonio Schoenenberger, Javier Trujillano, Mariona Badia, Àngel Rodríguez-Pozo. Factores de riesgo de la disfunción hepática asociada a la nutrición parenteral. Med Clin (Barc).2009; 132(4):123-127.
- Huerva V, Mangues I, Schoenenberger JA. Interferon alfa 2b en colorio como tratamiento de la neoplasia conjuntival intraepithelial. Farm Hosp 2009; 33: 335-336.
- Pasto Cardona L, Masuet Aumatell C, Bara OLiva B, Castro Cels I, Clopes Estela A, Paez Vives F, Schoenenberger Arnaiz JA, Gorgas Torner MQ y Codina Jane C. Estudio de incidencia de los errores de medicación en los procesos de utilización del medicamento: prescripción, transcripción, validación, preparación, dispensación y administración en el ámbito hospitalario. Farm Hosp 2009; 33: 257-68.
- Schoenenberger JA y Rodriguez Pozo A. Protocolización de la Nutrición Artificial por vía Parenteral. Bases metodológicas y organizativas para el diseño y revisión del proceso. Nutr Hosp 25: 26-33. AÑO 2010

b. En revistas internacionales

- Acciones de enfermería en un programa comarcal de nutrición enteral a domicilio, esquema del programa y actuación de la enfermera. Nursing 2005 vol 23 num 8.
- Proteasome inhibitors induce death but activate NF-kappaB on endometrial carcinoma cell lines and primary culture explants. (eng; includes abstract) By Dolcet X, The Journal Of Biological Chemistry [J Biol Chem], 2006 Aug 4; Vol. 281 (31), pp. 22118-30; PMID: 16735506
- Short-term mitomycin C followed by long-term interferon alpha2beta for conjunctiva-cornea intraepithelial neoplasia. (eng; includes abstract) By Huerva V, Cornea [Cornea], 2006 Dec; Vol. 25 (10), pp. 1220-3; PMID: 17172902.
- Surgery of basal cell carcinoma around the lacrimal canaliculus can be necessary after primary treatment with intralesional interferon alpha 2b.
- Treatment of conjunctival squamous neoplasias with interferon alpha 2b. J. Fr. Ophtalmol., 2008; 31,3,317-325.
- Falguera M, Ruiz-González A, Schoenenberger JA, Touzon C, Gázquez I, Galindo C, Porcel JM. Prospective, Randomized Study to Compare Empirical Treatment

Versus Targeted Treatment on The Basis of The Urine Antigen Results In Hospitalized Patients with Community-Acquired Pneumonia. Thorax. 2010 Feb;65(2):101-6.

- Aragones Eroles A, Mangues Bafalluy I, Schoenenberger Arnaiz Joan Antoni. Stability of docetaxel diluted to 0,3 or 0,9 mg/ml with 0,9% sodium chloride injection and stored in polyolefin or glass containers. Am J Health-Syst Pharm 2009; 66: 1565-1568.
- Porcel JM, Brieva L, Schoenenberger JA. Acute transient ataxia caused by local lidocaine injection during insertion of a pleural catheter. Arch Bronconeumol. 2009 Sep;45(9):472-3.

c. Llibres i capítols de llibres

- Zabalegui A, Mangues I, Molina JV, Tuneu L. Administración de medicamentos y cálculo de dosis. Ed Masson, 2005. ISBN 84-458-1515-6. Dipòsit legal: B.21.927 – 2005.
- Altimiras J, Amadó P.A., Blanchart M, Butiñá MT, Canela M, Esqué MD, Gallart MJ, Gascón MP, Jodar R, Lorente L, Lladonosa LL, Mangues I y cols. Manual d'Estades en Practiques Tutelades. Editors: Marian March i Pere Travé. Facultat de Farmacia. Publicacions i Edicions. Unitat de Barcelona. ISBN: 84-475-2968-1- Dipòsit legal: B-41154-2205.
- Grupo Español para el Desarrollo de la Farmacia Oncohematológica .Estudio observacional dl tratamiento quimioterápico del cáncer de mama en España. Deposit legal: B-00.000/2005.
- Mangues I i cols. Protocolos de cáncer de mama. En: Guia de Protocolos de Quimioterapia. Fundación Grupo Español para el desarrollo de la farmacia Oncológica-GEDEFO. ISBN: 84-690-3082-5. Dipòsit legal: L-1557-2006.
- Schoenenberger JA. Ensayos clínicos. En Curso de Formación Continuada en Farmacoterapia, Modulo IV. Ediciones Aran. Madrid 2007. ISBN978-84-95913-82-1.

d. Projectes de recerca

Col·laboració en els següents projectes de recerca:

- Projecte FISS titulat “Análisis de los mecanismos moleculares implicados en los procesos de muerte celular causados por Olomoucina, Roscovitina y 7-bromo-indirubina-3'-oxima”. Expedient PI070498
- Projecte FISS titulat “Apoptosis inducida por olomucina y roscovitina, dos inhibidores farmacológicos de CDKs: caracterización y análisis de las vías implicadas” Expedient PI041488.
- Estudi multicèntric tutulat “Estudio epidemiológico para conocer el impacto de la intervención farmacéutica en la efectividad del tratamiento con Pegasys(r) y Ribavirina” promogut per Roche i aprovat pel CEIC al juny de 2006.

- “Millora de la seguretat del pacient mitjançant el desenvolupament d'un programa de conciliació de la medicació”. Projecte del Departament de Salut en el marc de l'Aliança per a la Seguretat dels Pacients a Catalunya, 2007.
- “Estudi de malnutrició hospitalària a Catalunya”. Recollida dades Maig-Octubre 2007.
- Beca Joaquim Bonal de la Societat Catalana de Farmàcia Clínica. “Aplicació de la determinació de nivells plasmàtics d'antiretrovirals a la detecció de problemes relacionats amb la medicació (PRM) en pacients amb tractament per a la infecció pel VIH (2008-2010)
- Estudio multicéntrico hospitalario del uso de medicamentos en situaciones especiales. Análisis de las pruebas científicas, de los resultados clínicos y de los costes. Proyecto multicéntrico financiado por MSPS y coordinado por el Hospital Vall d'Hebron. IP SM Cano Marron, colabora Mireia Olmo
- Projecte ús d'EPO a oncologia finançat pel MSPS coordinat per Vall d'Hebron. IP Irene Mangues
- Eficacia y tolerancia de la aplicación tópica diaria de la solución hidróxido potásico (10% y 15%) en el tratamiento del molusco contagioso. EC promovido por Atención Primaria, IP Conxita Teixido, colabora Miriea Martinez
- Projecte EPIMED: Convocatoria 2011 de Acción Estratégica en Salut (AES) del Pla Nacional de R+D+i 2008-2011. Subprograma de proyectos de investigación en salud. EXPEDIENTE PI11/01197. Título: Estudio EPIMED: Utilización de medicamentos en hospitales españoles. Implementación de la herramienta de trabajo. Investigador Principal: JOSEP MONTERDE JUNYENT. Área: Servicios de Salud, Tecnologías Sanitarias y Telemedicina.

Consorci CAIBER

- Responsable local de la UCICEC del consorci. JA Schoenenberger
- Participació als següents EC:
  - Ensayo clínico, aleatorizado, controlado doble ciego, multicéntrico para evaluar la eficacia y seguridad del bevacizumab (avastin®, genentech, inc.) vs ranibizumab (lucentis®, genentech, inc.) intravítreos en la degeneración macular asociada a la edad. código del protocolo: fig-dmae. eudract nº: 2007- 006093-28.
  - Terapia Oncológica de Corta Duración (SCOT = Short Course Oncology Therapy) – Estudio de Quimioterapia Adyuvante en Cáncer Colorrectal Eudra CT: 2007-003957-10 Protocolo Nº: Versión 2.1 del 17 de julio de 2009. Promotor: Consorcio de Apoyo a la Investigación Biomédica en Red (CAIBER).
  - Ensayo clínico multicéntrico aleatorizado simple ciego comparativo entre dos ratios de conversión de metadona parenteral a metadona oral en pacientes con cáncer avanzado y dolor oncológico. Código: RATIOMTD-010810 Versión y fecha: Versión 1. 30 de Noviembre 2010 Nº EUDRACT: 2010-024092-39.